

Verloedering

T. Koopmans, 'Verloedering', *Nederlandsch Juristenblad* 67 (12), 1992, pp. 390.

De minister van Justitie hield eind februari een toespraak tot levensbeschouwelijke organisaties waarin hij de verloedering van Nederland aan de kaak stelde (NRC-Hbl. 27 febr. 1992). Hij gaf daar tevens een verklaring van: de verloedering komt door de sterk gestegen criminaliteit, die stijging is begonnen in de jaren zestig, zij moet te wijten zijn aan sterk gedaald normbesef, die daling moet dus in dezelfde tijd begonnen zijn, de ontzuiling van Nederland is inderdaad in die tijd begonnen, ergo ... De gevolgtrekking ligt voor de hand: herzuiling zal ons moeten ontloederen.

De redenering van de bewindsman doet enigszins denken aan de argumentatie die men in dezelfde jaren zestig hoorde aanvoeren tegen het toen bestaande pornografieverbod: sinds dat verbod in Denemarken was afgeschaft, was blijkens de Deense criminele statistiek ook het aantal zedendelicten er sterk afgenomen. Een intelligent waarnemer (het was A. Mulder) merkte toen op dat hem juist zo opviel hoe sterk het aantal verkeersdelicten in hetzelfde jaar gestegen was; en of dat soms ook kwam door de afschaffing van het pornografieverbod.

Bewijsvoeringen van dit soort zijn meestal erg zwak. In het door de minister bedoelde geval zijn verschillende alternatieve verklaringen te vinden. In de jaren zestig begon – om eerst eens een marxistische verklaring te geven –

ook een proces van economische herstructurering en van desindustrialisatie, dat duidelijk maakte dat grote bevolkingsgroepen voortaan blijvend buiten het arbeidsproces zouden vallen. In dezelfde tijd – nu een politiek-psychologische verklaring – raakte het politieapparaat ontredderd doordat, toen het er echt om spande, bijv. tijdens de troebelen in Amsterdam, het politiek gezag eerst geen enkele leiding gaf en vervolgens de politie liet vallen als een baksteen (men leze er het rapport van de commissie-Enschede maar op na). In die tijd begon ook (sociaal-culturele verklaring) de jeugdrebellie, een internationaal verschijnsel waar ons land o.a. een drugprobleem aan overhield. Tegenbewijs tegen het door de minister gelegde verband is eveneens eenvoudig te leveren. De toegenomen criminaliteit is ook waar te nemen in landen die nooit een verzuiling in de Nederlandse zin van het woord hebben gekend (Frankrijk, Engeland). Sterker: zij doet zich zelfs voor in landen waar de geloofsafval zeer gering is (Ierland, Luxemburg). De minister kan zich misschien beter niet wagen aan de verklaring van complexe maatschappelijke verschijnselen, en gewoon zorgen dat de dieven gepakt worden. De herkerstening van Nederland zou hij dan aan meer gekwalificeerde predikers kunnen overlaten.

T. Koopmans